

**Birinci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi Milletvekili,
Çemişgezekli Şair Nüzhet Dede**

Tarih: 30 Nisan 2026 Çemişgezek / Tunceli

*Elazığ Belediyesi
Çemişgezek Belediyesi'nin katkılarıyla*

*Düzenleme
Munzur Üniversitesi
Elazığ Musiki Konservatuarı Derneği
Manas Yayıncılık*

Program

Saat: 09.00 - Nüzhet Dede'nin Mezarını Ziyaret

Saat: 10.00 – Panel

Yer: Çemişgezek Belediyesi Kültür Merkezi

Program Sunucusu: Hadi Önal

Saygı duruşu ve İstiklal Marşı

Açılış Konuşmaları

Çemişgezek Belediye Başkanı İbrahim Enes Somyürek
Elazığ Belediyesi Başkan Yardımcısı Nazif Bilginoğlu

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Kenan Peker

Konuşmacılar: Prof. Dr. Şahin Yedek, Dr. M. Naci Onur, Bülent Saraçoğlu, Mehmet Uz

Konser:

Solistler: Yalçın Turhan, Ziya Tunçtekin
Ud: Osman Bedrettin Yapar

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin temellerinin atıldığı Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Birinci Dönem Milletvekili olarak görev yapan Çemişgezekli Şair, mutasavvıf, vatan ve millet muhibbi Ahmet Nüzhet Saraçoğlu'nun aziz hatırasına ithafen düzenlediğimiz "Birinci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi Milletvekili, Çemişgezekli Şair Nüzhet Dede" programına teşekkürlerinizi dileriz.

**Birinci Dönem Mebusu "Şark'ın Diyojeni" Ahmet Nüzhet Saraçoğlu (Nüzhet Dede)
Dr. Şahin Yedek
Manas Yayıncılık, 2019, s.166, Elazığ**

Mustafa Kemal Atatürk'ün kendisine, "Meclis'in Gülü" dediği, Milli Mücadele'ye başından itibaren inanmış, destek veren, Birinci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne Ergani Milletvekili olarak katılan

Ahmet Nüzhet Saraçoğlu, Tunceli-Çemişgezek doğumludur. Nüzhet Bey, İmparatorluktan, Milli Devlete geçiş sürecini, o sürecin bütün sıkıntılarını duyan ve yaşayan bir şahsiyettir. Delici bir zekâya, çok kuvvetli bir hafızaya ve bulucu bir görüşe sahip olan Nüzhet Bey, yaşadığı dönemde halk arasında “Nüzhet Dede” veya “Dede Nüzhet” olarak bilinir. Fıtratındaki şairlik yeteneğini, tarikatın telkin ettiği ilahi aşkla ve derin hissedişle birleştiren Nüzhet Dede, ilerlemiş yaşına rağmen Milli Mücadele’ye genç bir inkılapçı gibi katılmış; sarıklı ve sakallı olmasına rağmen, taassupla savaşmıştır. Dönemin gazetecisi Celal Nuri İleri, Nüzhet Dede’yi Şarkın Diyohen’i olarak tanıtmıştır. Hazırcevap, nüktedan ve tasavvufi kişiliğinin yanında özellikle hiciv tarzı şiirleriyle tanınan Nüzhet Dede, bulunduğu dönemde kişiler ve tarihi olaylar hakkında en fazla şiir yazan şairler arasında yer alır. Bu eser; Milli Mücadele’nin 100. Yılında, tarihi bir şahsiyet olan, Birinci Dönem Büyük Millet Meclisi vekillerinden adı pek gün yüzüne çıkmamış Ahmet Nüzhet Saraçoğlu’nun hayatını tüm yönleriyle konu almıştır.

Nüzhet Dede (Ahmet Nüzhet Saraçoğlu) Hayatı, Şiirleri, Nesri ve Hatıraları
Dr. M. Naci Onur
Manas Yayıncılık, 2026, s.734, Elazığ

Nüzhet Dede, 1860 yılında önce Elazığ’a, şimdilerde Tunceli iline bağlı Çemişgezek’te dünyaya geldi. Burada Sıbyan, İdadî ve Rüşdiye okullarını bitirdi. Yine Çemişgezek’te bulunan Hamidiye Medresesi’nde iyi bir öğrenim gördüğü torunu merhum Erhan Saraçoğlu tarafından ifade edilmektedir.

O, şâir, nâsir, hiciv ustası, filozof, ilm-i ledün sahibi, mutasavvıf, siyasetçi, bürokrat ve tarikat ehli olarak hayatını sürdürmüştür.

Nüzhet Dede, edindiği tasavvufi eğitim sebebiyle, Mahmud Saminî ve İmam Efendi’ye intisap etmiş, Nakşibendî tarikatının kurallarına tam uymamakla beraber, onun bir ihvânı gibi davranmış ve inancılı bir Müslüman olarak hayatını devam ettirmiştir.

O, devlet hizmetine ilk defa Tunceli noteri olarak başlamış, Osmanlı saltanatı süresince Abdülaziz, 5. Murat, Abdülhamid, 5. Mehmed Reşad, Mehmed Vahdettin gibi padişahlar zamanını idrak etmiştir. Cumhuriyet döneminde de Mustafa Kemâl ve İsmet İnönü’nün Cumhurbaşkanlıklarını görmüştür. Atatürk’ün çok yakınında olmuş, onu çok sevmiş ve methetmiştir. İleri Gazetesi’nin sahibi Celal Nuri Bey, 1. Dönem mebuslarını tasvir ederken, Nüzhet Dede’yi kılık kıyafet ve hayat tarzı bakımından “Şark’ın Diyohen’i”, felsefi bakımdan da “Şark’ın Nietchze’si” olarak vasıflandırmıştır.

Nüzhet Dede, Atatürk’ün 1. Millet Meclisinde Ergani Milletvekili olarak görev yapmış, 25 Eylül 1928’de emekli olmuş ve 12 Aralık 1942 tarihinde Çemişgezek’te vefat etmiştir. Mezarı, aynı yerde aile kabristanındadır.